

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Професійно-педагогічний коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Заступник директора з НМР

підпис прізвище, ініціали
 "___" _____ 20__ р.

Робоча навчальна програма

дисципліни «Вступ до спеціальності»

для студентів галузі знань 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини

спеціальності 5.01020101 Фізичне виховання

Статус дисципліни: цикл професійної та практичної підготовки

Відділення педагогічних та фахових методик

ПЦК фізичного виховання та фахових методик

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	I	II		54	36	18	-	18	-	18	+	-

Робоча програма складена на основі авторської навчальної програми.

Програму склав:

_____ В.С. Мегем

Схвалено на засіданні ПЦК професійної освіти

Протокол № від " " 20 р.

Голова ПЦК: _____

Зав. відділення _____

Вступ до спеціальності

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма
Розділів – 1	Галузь знань 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	нормативна
	Напрямок підготовки 5.01020101 Фізичне виховання	
Змістових тем – 2	Спеціальність: 5.01020101 Фізичне виховання	Рік підготовки
		2015
Загальна кількість годин – 54		Семестр
		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Лекції
		18 год.
		Практичні, семінарські
		18 год.
		Самостійна робота
		18 год.
		Вид контролю:
залік		

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета дисципліни - сформувати у першокурсника систему знань та уявлень про сферу майбутньої професійної діяльності та професії фахівців галузі фізичної культури.

Завдання:

1. Формування системи знань про фізичну культуру як складову частину культури суспільства, про історичні аспекти її становлення і розвитку в Україні та у світі;
2. Розкриття історичних етапів формування та розвитку міжнародного спортивного руху і його стану на сучасному етапі та фізкультурно-спортивного руху в Україні;
3. Засвоєння змісту основних галузевих визначень, термінів і категорій з їх характеристикою;
4. Вивчення змісту програмно-нормативних документів, що регулюють діяльність в галузі «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини»;
5. Ознайомлення із сучасною системою кадрового забезпечення галузі, з особливостями роботи вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту, фахівця з фізичної реабілітації;
6. Аналіз змісту навчального плану напряму «Фізичне виховання»;
7. Формування основ науково-дослідної та методичної роботи, уміння опрацьовувати спеціальну науково-педагогічну та фахову літературу та працювати з іншими джерелами наукової інформації;
8. Оволодіння основами самостійної роботи, методикою збору та опрацювання отриманої інформації, виконання та оформлення завдань самостійної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: визначення базових понять предмету «Вступ до спеціальності»: фізична культура, фізичне виховання, спорт, фізична реабілітація, фізична рекреація, розвиток, виховання, система фізичного виховання, фізична вправа, рухові здібності, єдина спортивна класифікація України, фізична підготовленість, професія, напрям підготовки, галузь знань, навчальний план, робоча навчальна програма, індивідуальний навчальний план, лекція, лабораторне заняття, практичне заняття, семінарське заняття, індивідуальне заняття, консультація, курсова робота, самостійна робота, спортивне вдосконалення, наукова робота, практична підготовка, екзамен, диференційований залік, державний екзамен, педагогічний експеримент, педагогічне спостереження, хронометрування, контрольні випробування, акредитація, окремі нормативні положення, що регламентують навчальну діяльність студента; історичні етапи розвитку фізичної культури як суспільного явища; галузеву термінологію; фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном; програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури; організаційні засади, структуру і матеріальну основу розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні;

професійну діяльність фахівців фізичної культури; професійну діяльність вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту та фахівця з фізичної реабілітації; систему кадрового забезпечення галузі.

вміти:

- користуватися програмно-нормативними документами.
- орієнтуватися в закономірностях формування і здійснення державної політики в галузі фізичної культури, в способах взаємодії різних ланок фізкультурного руху, в системах підготовки і використання фахівців.
- аналізувати сучасні процеси розвитку фізичної культури і спорту;
- здійснювати науково-дослідну та методичну роботу, орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній літературі.

Програма навчальної дисципліни

Змістова тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності

Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.

Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Основні поняття, предмет і проблематика навчальної дисципліни. Завдання та функції фізичної культури в суспільстві. Форми та засоби фізичного виховання. Актуальні проблеми розвитку фізичного виховання та спорту. Зародження спортивної термінології. Основні термінологічні поняття.

Історії зародження і розвитку спорту. Міжнародні спортивні організації. Стародавні та сучасні Олімпійські ігри. Проблеми сучасного міжнародного спорту.

Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Традиції українського спорту. Внесок українців в Олімпійський рух. Шлях до олімпійського визнання. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.

Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.

Історії зародження і розвитку спорту. Міжнародні спортивні організації. Стародавні та сучасні Олімпійські ігри. Проблеми сучасного міжнародного спорту.

Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Традиції українського спорту. Внесок українців в Олімпійський рух. Шлях до олімпійського визнання. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.

Тема 3. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.

Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Тема 4. Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.

Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту. Джерела фінансування галузі. Науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху.

Змістова тема 2. Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту

Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.

Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Поняття про професію, спеціальність, посаду. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури. Професійні характеристики фахівців фізичної культури.

Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.

Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю. Формування студентського контингенту. Права і обов'язки студента вищого навчального закладу. Організація виховного процесу у вищому закладі освіти. Громадські організації студентів.

Тема 7. Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.

Спеціальність, спеціалізації, освітньо-кваліфікаційні рівні та посади фахівців фізичного виховання. Учитель фізичної культури – ключова фігура фізичного виховання. Складники професійної майстерності та службові обов'язки вчителя фізичної культури. Урок як основна форма фізичного виховання. Особа тренера в сучасному спорті і його унікальні обов'язки.

Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Організація тренувального процесу. Підготовка спортсмена до змагань.

Тема 8. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.

Розвиток фізичної реабілітації у світі та в Україні. Підготовка фахівців із фізичної реабілітації. Посади і посадові обов'язки фахівців із фізичної реабілітації. Програмування і здійснення процесу фізичної реабілітації.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
Л.		П.	С.р.	
1	2	3	4	5
Змістова тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності				
Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.	6	2	2	2
Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	6	2	2	2
Тема 3. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	6	2	2	2
Тема 4. Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	6	2	2	2
Разом за змістову тему 1	24	8	8	8
Змістова тема 2. Система освіти та кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту				
Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури	12	4	4	4

Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.	6	2	2	2
Тема 7. Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.	6	2	2	2
Тема 8. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.	6	2	2	2
Разом за змістову тему 2	30	10	10	10
Разом за 1, 2 теми	54	18	18	18

Теми практичних занять

№	Теми та короткий зміст модулів	Кільк. годин
1	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності. Міжнародний спортивний рух. Історія зародження і розвиток спорту. Місце спорту та фізкультури в загальній культурі людства. Проблеми сучасного міжнародного спорту. Стародавні та сучасні Олімпійські ігри.	2
2	Особливості зародження та розвитку фізкультурно-спортивного руху та в Україні. Передумови зародження і розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Традиції українського спорту. Внесок українців в Олімпійський рух. Шлях до олімпійського визнання. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.	2
3	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури. Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	2
4	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України. Основні фізкультурно-спортивні організації міста. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту. Джерела фінансування галузі. Науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху.	2

5	Науково-інформаційне забезпечення галузі. Галузева термінологія. Зародження спортивної термінології. Найбільш уживані терміни й поняття фізичних вправ.	2
6	Система вищої освіти України. Кадрове забезпечення галузі. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Поняття про професію, спеціальність, посаду. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури.	2
7	Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю.	2
8	Навчання і побут студентів вищого навчального закладу. Основи науково-дослідної роботи. Формування студентського контингенту. Права і обов'язки студента вищого навчального закладу. Організація виховного процесу у вищих закладах освіти. Громадські організації студентів. Загальні принципи наукової творчості. Роль науково-дослідної роботи в процесі підготовки фахівця.	2
9	Професійні характеристики діяльності фахівців з фізичної культури Характеристика професійної діяльності фахівця з фізичного виховання. Характеристика професійної діяльності тренера-викладача.	1
10	Професійні характеристики фахівців з фізичної реабілітації. 1. Характеристика професійної діяльності фахівця з фізичної реабілітації.	1
	Разом	18

Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності	
1	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності. Знайдіть і выпишіть пояснення терміну «фізична культура» з різних словників, довідників, енциклопедій. Дайте власне визначення поняття «фізична культура». Обміркуйте та визначте місце фізичної культури у власному житті. З якою метою Ви вступили на факультет «Здоров'я людини». Що Ви вважаєте є головним при проведенні занять фізичною культурою в групах здоров'я та у школі. Як проводились Олімпійські Ігри в античності. Структура міжнародних спортивних змагань. На яких принципах базувалась система фізичної підготовки античності. Особливості розвитку фізичної підготовки в середніх віках у Європі.	2
2	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	2

	<p>Складіть хронологію утворення міжнародних спортивних федерацій. Складіть перелік видів спорту та видів програми, які вперше було включено до програми останніх літніх та зимових Олімпійських ігор. Складіть список олімпійських чемпіонів з України у обраному Вами виді спорту.</p> <p>Складіть список чемпіонів та призерів олімпійських Ігор, чемпіонів та призерів першостей світу, які проживають у вашому місті (регіоні).</p> <p>Назвіть особливості розвитку спорту в період феодалізму.</p>	
3	<p>Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.</p> <p>Випишіть із Національної доктрини мету та завдання розвитку фізичної культури і спорту України.</p>	2
4	<p>Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.</p> <p>Складіть перелік (схему розташування) спортивних споруд олімпійської підготовки у вашому місті (регіоні).</p> <p>Ознайомтеся з останніми числами вітчизняних журналів фізкультурно-спортивної тематики.</p> <p>Складіть перелік науково-методичних статей про обраний Вами вид спорту.</p>	2
<p>Тема 2. Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі фізичної культури і спорту</p>		
5	<p>Система вищої освіти та кадрове забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.</p> <p>Назвіть фахові спеціалізовані видання за напрямком фізичної культури і спорту.</p> <p>Складіть перелік усіх можливих посад фахівців галузі фізичної культури та спорту для різних освітньо-кваліфікаційних рівнів та спеціальностей.</p>	2
6	<p>Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.</p> <p>Описати спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Ознайомтеся з науково-методичне забезпечення навчального процесу у. Ознайомтеся з державними стандартами вищої освіти. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю. Які є права і обов'язки студента вищого навчального закладу. Організація виховного процесу у вищому закладі освіти. Громадські організації студентів.</p>	2
7	<p>Професійні характеристики фахівців фізичної культури.</p> <p>Опишіть досвід діяльності Вашого улюбленого вчителя фізкультури. Складіть перелік провідних тренерів України або кращих тренерів у обраному Вами виді спорту.</p> <p>Опишіть характерні риси діяльності Вашого улюбленого тренера.</p>	2
8	<p>Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.</p> <p>З'ясуйте сучасні проблеми розвитку фізичної реабілітації як галузі професійної діяльності та освітньої спеціальності.</p>	4
	<p>Разом</p>	18

Методи навчання

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіди, лекції, імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій).

Наочні методи: демонстрація окремих вправ.

Практичні методи: усне і письмове опитування, міні-лекції, бліц-опитування.

Методи контролю

Вибіркове усне опитування,
тестування,
перевірка письмових робіт,
залік.

Загальна шкала оцінювання: національна

ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
екзамен	залік
відмінно	зараховано
добре	
задовільно	
незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Науково-методична та спеціальна література.
Відеоматеріали навчально-методичного характеру.
Презентації за темами.
Плакати та інші наочні засоби.

Рекомендована література

Основна література

1. Бесарабчук Г.В. Вступ до спеціальності / Г.В. Бесарабчук. – Кам'янець-Подільський: ПП Заріцький, 2007. – 120 с.
2. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: підручник / М.С. Герцик, О.М. Вацеба. – Харків: «ОВС», 2005. – 240 с. 3. Короткий спортивний словник-довідник / Авт.-уклад. М.Д. Зубалій, В.В. Сіркозюк. – Кам'янець-Подільський: Абетка – НОВА, 2003. – 216 с.
3. Методика фізичного виховання школярів: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Боднар А.О.] – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 292 с.
4. Методики фізичного виховання різних груп населення: навчальний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Заїкін А.В.] – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. – 480 с.
5. Методики фізичного виховання різних груп населення: опорні таблиці: навчально-методичний посібник / [Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Боднар А.О., Солопчук Д.М.] – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. – 196 с.
6. Солопчук М.С. Історія фізичної культури та спорту / М.С. Солопчук. – Кам'янець-Подільський, Абетка-НОВА, 2001. – 236 с.

7. Теорія і методика фізичного виховання: підручник. – В 2-х т. – Т.1. / Під ред. Т.Ю. Круцевич. – К., Олімпійська література, 2008. – 391 с.
8. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1 / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 272 с.
9. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2 / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 248 с.

Література додаткова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К.: Компас, 1997. – 64 с.
3. Винничук О.Т. Історико-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. – Тернопіль: Астон, 2002. – 404 с.
4. Вільчковський Е.С. Система фізичного виховання молодших школярів / Вільчковський Е.С., Козленко М.П., Цвек С.Ф. – К.: ІЗМН, 1998. – 232 с.
5. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. – Львів: ВНТЛ, 1998. – 336 с.
6. Жданова О.М. Управління фізичною культурою: навч. посібник для фізкультурних вузів. – Львів, 1996. – 127 с.
7. Завальнюк О.М. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (1918-2009 рр.): історичний нарис / О.М. Завальнюк, О.Б. Комарніцький. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – 388 с.
8. Завальнюк О.М., Комарніцький О.Б. Кам'янець-Подільський державний університет (1918-2003 рр.): Історичний нарис. - Кам'янець-Подільський: "Абетка-НОВА", 2003. – 108 с.
9. Загальнодержавна цільова соціальна програма розвитку фізичного виховання та спорту 2012-2016 роки. http://www.msms.gov.ua/sport/control/uk/publish/article?art_id=138349
10. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про фізичну культуру і спорт” (від 18 червня 1999 року) // Голос України. – 1999. – 17 липня.
11. Закон України „Про освіту”. – К., 2008. – 36 с.
12. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. – К., 2010. – 22 с.
13. Закон України «Про вищу освіту». – К., 2009. – 45 с.
14. Олійник М.О., Скрипник А.П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / Вид. 3-є, переробл. і доповн. – Харків: ХадіФК, 2000. – 292 с.
15. Солопчук М.С. Комарніцький О.Б. Факультет фізичної культури Кам'янець-Подільського національного університету (1949-2008 рр.). – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. – 164 с.
16. Спортивна класифікація з олімпійських видів спорту на 2009-2012 роки.
17. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи / М.М. Фіцула. – Видавництво: Академія, 2006. – 352 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронна версія лекційного матеріалу.
2. Мультимедійне супроводження лекційних занять.

.